

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

Miljøverndepartementet
v/ Tore Ising
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

Vår dato: 24.06.2005 Vår referanse: 04/00540 - 7 Vår saksbehandler: Turid Telebond,
turidt@lokalstyre.no
Arkivkode: 231 K Deres referanse: 200500141-/MHK Tilf saksbehandler: 79 02 21 59

HØRINGSUTTALELSE - UTKAST TIL FORSKRIFT OM MILJØBEGYR FOR REISENDE TIL SVALBARD.

Saken ble behandlet i Administrasjonsutvalget i Longyearbyen lokalstyre 22. juni 2005, og et enstemmig Administrasjonsutvalg vedtok å avgi følgende høringsuttalelse:

Viser til ovennevnte hørings sak, oversendt i brev av 4. mai 2005, vedlagt *Høringsnotat miljøgebyr for reisende til Svalbard* samt *Forslag til forskrift om miljøgebyr for tilreisende til Svalbard*.

Viser også til vår høringsuttalelse i forbindelse med denne saken i brev av 23.09.2004 til Miljøverndepartementet, samt møte 16.11.2004 mellom blant annet Miljøverndepartementet og Longyearbyen lokalstyre.

Innføring av miljøgebyr

Som nevnt i vårt brev av 23.09.2004 er innføring av miljøgebyr for bruk av naturen et nytt prinsipp som tidligere ikke er benyttet i Norge. Dette prinsippet er imidlertid akseptert både internasjonalt og av reiselivsnæringen på Svalbard. Longyearbyen lokalstyre er også enig i prinsippet om at et miljøgebyr kan innføres på Svalbard.

Som understreket i vårt brev av 23.09.2004 mener Longyearbyen lokalstyre at spørsmål om hvordan Miljøvernfondet skal finansieres og forvaltes, hvordan gebyret skal innkreves og hvem som skal betale gebyr, bør utredes nærmere før ordningen trer i kraft. Dette arbeidet krever kunnskap om de lokale forhold på Svalbard. Longyearbyen lokalstyre vil derfor gjenta sitt forslag om at det bør opprettes en arbeidsgruppe for å se på de forskjellige praktiske spørsmålene, med forslag til løsning, som er knyttet til fondet. Denne arbeidsgruppen bør blant annet ha representanter fra det lokale reiselivet, Sysselmannen og Longyearbyen lokalstyre.

Hvem skal betale miljøgebyret

I utkastet til forskrift (§ 1) foreslås miljøfondet finansiert av et miljøgebyr, betalt av alle tilreisende til Svalbard. "Arbeidstakere, freelansere, selvstendig næringsdrivende og studenter er unntatt, da formålet med deres opphold på Svalbard ikke er turisme. Unntaket omfatter også mannskap på fiske- og fangstfartøy og forskere og teknikere" (se merknad til § 3 i forskriften). Deltakere på kurs eller konferanser skal imidlertid omfattes av gebyret.

I forskriften tas det heller ikke inn unntak for besøkende til fastboende.

I vårt høringsbrev av 23.09.2004 samt i vårt møte med Miljøverndepartementet 16.11.2004, ba Longyearbyen lokalstyre om at besøkende til fastboende ble unntatt fra forskriften. Bakgrunnen for dette er den spesielle situasjonen til Longyearbyens innbyggere, der et fåtall har slekt boende på Svalbard.

I St.m. nr. 9 (1999 – 2000) (s 122) påpekes at "Regjeringen mener at et lokalsamfunn godt tilpasset familier er den beste måten å sikre en positiv samfunnsutvikling på. Tilbud og tiltak som gjør det attraktivt for familier å etablere seg å bo i Longyearbyen vil derfor bli prioritert."

På side 122 i Stortingsmeldingen sies det videre: "Longyearbyen vil i overskuelig fremtid ha et stort innslag av enslige arbeidstakere og studenter, som vil bo på stedet i kortere eller lengre tid. Samfunnet må derfor også ha gode tilbud for disse gruppene, kanskje i større grad enn på steder av tilsvarende størrelse på fastlandet".

Over 60% av Longyearbyens husstander består av en person, og tilnærmet alle fastboende har ingen øvrig familie på Svalbard. For at fastboende skal trives på Svalbard, er det derfor viktig å legge forholdene til rette for at de kan motta besøk av slekt og venner fra fastlandet.

I denne forbindelse ser vi derfor innføringen av et miljøgebyr på besøkene til fastboende som svært negativt. Hovedhensikten med disse besøkene er ikke turisme, men å opprettholde kontakten med slekt og venner. Longyearbyen lokalstyre mener fortsatt at det bør legges opp til et system der besøkende til fastboende, og særlig barn av fastboende, unntas fra gebyret.

Innkreving av gebyr

Opplegg for betaling og innkreving av miljøgebyret, slik det framlegges i forskriften, virker byråkratisk og lite effektivt, og LL vil derfor ikke anbefale at systemet innføres slik det er skissert i forskriften. I diskusjonen mellom Miljøverndepartementet og Longyearbyen lokalstyre i møte 16.11.2004, ble det understreket at både størrelsen på gebyret og opplegget for innkreving måtte organiseres slik at ordningen ikke ble oppfattet negativt av turistene.

I forskriften foreslås det at den enkelte tilreisende er ansvarlig for at gebyret betales innen 24 timer. Ved betaling skal det utstedes et miljøsertifikat som skal medbringes under oppholdet på Svalbard og fremvises ved inspeksjon.

I merknadene til forskriftens § 4 legges det opp til forskjellsbehandling mellom turister som er innkvartert på cruiseskip (både oversjøiske og kystcruise) og turister som er innkvartert på land i hotell/gjestehus eller på campingsplassen. Mens cruisepassasjerene automatisk blir trukket for gebyret som en del av sin betaling til cruiseselskapet, må de som skal bo på hotell/gjestehus/camping selv aktivt ta skritt for å få betalt gebyret.

Longyearbyen lokalstyre er opptatt av at turistene skal oppfatte miljøgebyret positivt. Dette tror vi er lettere å oppnå dersom betaling av gebyret skjer på samme måter for alle turistene og at betalingen skjer automatisk, gjerne samtidig med betaling av innkvarteringen.

I tillegg kan det være et tilbud, slik vi diskuterte i møte 16.11.2004, at de som ikke er pålagt å betale, men som likevel ønsker å bidra til fondet, skal få en mulighet til dette. Denne betalingen kan for eksempel skje til turistinformasjonen/Svalbardporten, samtidig som det blir utstedt et miljøbevis, som utformes slik at det blir en fin suvenir fra Svalbard.

I møtet 16.11.2004 ble det diskutert forskjellige måter å kreve inn miljøgebyret på. Et av forslagene var at gebyret burde betales inn samtidig som det ble gjort opp for innkvartering ved hotell/gjestehus/camping. På denne måten ville vi unngå at familiebesøk som bodde hjemme hos svalbardfamiliene, skulle betale gebyret.

Kontroll med at gebyret betales

Som nevnt under forrige punkt er den tilreisende pålagt å sørge for at gebyret betales innen 24 timer etter ankomst. Glemmes dette, eller blir det ikke gjort i løpet av de første 24 timene på Svalbard, risikerer turisten straff.

I forskriften foreslås det at Sysselmannen skal opptre som miljøpoliti og sørge for kontroller for å sjekke om turistene har betalt gebyret. Longyearbyen lokalstyre stiller også spørsmål med hva som vil skje viss det blir kontroll, og den tilreisende har mistet kvitteringen for betalt gebyr. Det bør avklares om turistene da skal bøtelegges eller om vedkommende må betale dobbelt gebyr.

Longyearbyen lokalstyre ser at slik opplegget er skissert fra Miljøverndepartementet kan det bli vanskelig med effektive kontroller og mener det kan bli komplisert å håndheve gebyret på en rettferdig måte.

Finansiering av miljøfondet

I tillegg til miljøgebyret sies det i høringsnotatet at miljøfondet også skal tilføres midler fra gebyr for jakt- og fiskekort, verdien av flora og fauna som er håndtert i strid med loven, miljøerstatning fastsatt av Sysselmannen og tvangsmulkt.

Som påpekt i vårt brev av 23.09.2004 har det fram til i dag ikke vært betaling for jakt- og fiskekort på Svalbard, og Longyearbyen lokalstyre kan heller ikke se at det er grunnlag for innføring av et slikt gebyr per i dag. Jakt og fiske er en av de viktigste rekreasjonsmulighetene for fastboende, og det vil, etter lokalstyrets oppfatning, være feil å innføre gebyrer som kan virke begrensende på lokalbefolkningens rekreasjonsmuligheter.

Anvendelse av gebyret

Longyearbyen lokalstyre synes det er positivt at gebyret ikke bare skal gå til direkte fysisk tilrettelegging, men at det også er tenkt til utarbeidelse av informasjon og opplæring av guider og turledere på Svalbard.

I notat fra Miljøverndepartementet sies at "Et miljøgebyr skal først og fremst brukes til å kompensere de miljøbelastninger ilandstigningene fører med seg". Videre nevnes som konkrete tiltak "dokumentasjon og konservering av kulturminner".

Longyearbyen lokalstyre er opptatt av at gebyret ikke blir brukt til det som fram til nå har vært statlige oppgaver, som for eksempel istandsetting og konservering av kulturminner. Dette bør fortsatt gå over Sysselmannens budsjett.

Dessuten påpekes det i notatet at lekkasje fra for eksempel større cruiseskip ikke skal dekkes over miljøfondet. Dette er Longyearbyen lokalstyre helt enig i.

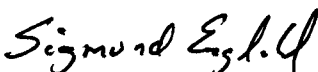
Videre mener Longyearbyen lokalstyre at en vesentlig del av fondet må øremerkes til tiltak innenfor bosettingene, herunder redningsberedskap.

Fondets styresammensetning

I notatet sies at "Departementet er enig i at det er viktig å sikre at styret har lokal forankring og representasjon. Sekretariatet vil bli lagt til Sysselmannen på Svalbard."

Som påpekt i brev av 23.09.2004 mener Longyearbyen lokalstyre at det ikke er nok at Svalbard er representert i styret. Longyearbyen lokalstyre er av den oppfatning av flertallet av medlemmene bør være lokale representanter, oppnevnt av blant annet reiselivet, Sysselmannen og Longyearbyen lokalstyre.

Med vennlig hilsen
Longyearbyen lokalstyre

Sigmund Engdahl
administrasjonssjef

Turid Teibond
rådgiver